

● BURMA Ett år efter cyklonen

I Kyon Da Min har mycket hänt sedan cyklonen drog fram här för ett år sedan. Hyddor har byggts upp, flodbanken har rensats.

Win Maw med ettåriga dottern Gis Gis, som föddes medan stormen rasade.

Vattenreservoaren i Kyon Da Min är fortfarande saltdränkt och inte tillräckligt fylld.

Återuppbyggnaden pågår fortfarande. Nipapalmens blad används till tak.

Kyon Da Mins biograf visar Bollywood-filmer.

”Befria oss från olycka, befria oss från vrede”

Kyon Da Min, Burma. Byn ligger inte där jag trodde. I Irrawaddydeltat dödade cyklonen för ett år sedan ofattbart många och förödelsen var katastrofal. Kanske är det därför jag inte hittar tillbaka till Kyon Da Min.

Jag har en bild med mig från Kyon Da Min tagen sex dagar efter att Nargis dragit fram. Byborna hade samlats på flodbanken, tysta. Framför dem låg ett enormt kullvräkt träd med långa rötter. När vi sköt ut båten för att segla därifrån sa en av dem: ”Får vi inte hjälp så dör vi.”

Efter Nargis försökte många burmeser bistå dem som drabbats hårdast. Några lyckades. Andra hamnade i fångelse. Som komikern Zaganar som mobiliserade hundratals frivilliga, medan militärjuntan satt passiv i den nya huvudstaden Naypyidaw långt inne i landet. För det ska Zaganar tillbringa de närmaste 35 åren i det avlägsna fångelse Myintkyinar.

Enligt människorättsorganisatio-

nen Human Rights Watch sitter fler än tjugio människor fånglade för att ha försökt hjälpa andra. Som läkaren U Nay Win och hans dotter Phyo Phyo Aung. Deras brott var att samla ihop lik och se till att de blev begravda.

Jag visar mitt foto från Kyon Da Min i flera andra byar och återfinner på så vis byn.

Här är förändringarna större än någon annanstans i deltat. Flodbanken är rensad. Från en nybyggd bro hämtar människor vatten i dunkar. Båtar guppar på floden. I land står nybyggda hyddor. En av dem är en tv-bio som visar Bollywood-filmer.

Vid floden står en kvinna med sin

Liv i stormen
”Jag låg i sängen med mitt nyfödda barn. Vattnet steg och till slut slet stormen taket av hyddan.”

Win Maw, 41, vars dotter Gis Gis föddes när cyklonen drabbade Irrawaddydeltat.

2008. Byn Kyon Da Min i Irrawaddydeltat några dagar efter Nargis framfart.

ettåriga dotter. Byborna kallar barnet Gis Gis och ibland Nargis, för hon föddes samma dag som cyklonen kom.

– Jag låg i sängen med mitt nyföd-

da barn. Vattnet steg och till slut slet stormen taket av hyddan, säger Win Maw, 41.

Mor och barn fick hjälp att ta skydd i en båt. Win Maw säger att hon mäs-

2009. Byn Kyon Da Min - ett år senare.

sade några rader ur en buddhistisk vers ”Befria oss från olycka. Befria oss från vrede. Befria oss från provningar” gång på gång utan uppehåll.

Sin nyfödda höll hon så hårt tryckt

intill sig att flickan började blöda från naveln.

– Så många människor dog. Jag vill inte att min dotter ska heta Nargis, säger Win Maw.

GRAFIK: SYDSVENSKAN

Pappan Ko Htay är inte lika missnöjd med namnet.

– Det visar bara att hon har styrka nog att överleva naturkatastrofer, säger han.

Ko Htay hämtar sin stolthet, äldsta dottern War War, 19, som läser geografi på universitetet.

Hon säger att hennes drömjobb är att bli meteorolog och kunna förutsäga vädret.

– Så att jag kan rädda människor. Win Maw drömmer om att hennes yngsta en dag blir läkare.

– För vi har aldrig haft en läkare här i Kyon Da Min, säger hon.

Omkring 200 000 människor i Irrawaddydeltat har tagit framtiden i egna händer och försökt bygga upp det cyklonen förstörde.

Men mycket återstår. Vattenreservoaren i Kyon Da Min är fortfarande saltdränkt och otillräckligt fylld. Fiskarbefolkningen saknar många fångstredskap. Bybor har satt sig i skuld som de inte kan lösa.

Motorn hackar när vi skjuter ut båten och försöker undgå att törna in i andra. Vi glider ut på floden och återigen står byborna på flodbanken.

Jag ser inte deras ansikten den här gången. Det är för mörkt. Men jag ser att de vinkar.

ÖVERSÄTTNING: KAREN SÖDERBERG
utland@sydsvenskan.se

VEM BERÄTTAR?

● Samma journalister som var i Burma efter cyklonen för ett år sedan har ännu en gång tagit sig in i landet. För att skydda de burmeser som hjälpt dem och gjort denna reportageserie möjlig publicerar vi inte journalisternas namn.

LÄS MER!

● Artikelserien Burma - ett år efter cyklonen samlas på Sydsvenskan.se/varlden. Där finns också ett bildspel med fler bilder från Burma. Tidigare avsnitt publicerades 22.5, 23.5 och 24.5.